

Forhandling**Keld Albrechtsen (EL):**

Enhedslisten vil her ved anden behandling kort gøre opmærksom på, at vi ikke kan støtte lovforslaget, heller ikke med den ændring, som nu er foreslået.

Vi har gennem Boligudvalget stillet en række spørgsmål om, hvordan man vil løse problemerne, både hvad angår boligsikring og boligydelse, med de udgifter, som påføres beboerne i forbindelse med ombygningen af fællesantenneanlæg, men ingen af disse problemer er blevet løst, og derfor kan vi heller ikke ved tredje behandling støtte denne lovgivning.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg skal kort her ved anden behandling gøre opmærksom på, at der har været en diskussion om de fravalgsmuligheder, den enkelte lejer har, og med de tilkendegivelser, der er kommet, og de muligheder, der ligger i det lovforslag, som vi forhåbentlig snart skal vedtage, ligger det klart, at der skal være tale om en stigning for den enkelte lejer på over 180 kr. over 2 år, før det slår igennem, og det vil i meget få tilfælde være sådan, at der ikke kan finde et fravalg sted.

Endelig skal jeg tilføje, at når vi i folketings-samlingen 1997-98 kommer tilbage med et lovforslag, så er det, fordi vi gerne vil se den udvikling, der sker på det her område.

Afstemning

§§ 1-3 om ændringsforslaget til § 4, § 4, således ændret, og §§ 5 og 6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 198: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser. (Erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode og merkantile uddannelser m.v.). Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 5/4 95).

Sammen med denne sag foretoges den under næste punkt på dagsordenen opførte sag, nemlig:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 199: Forslag til lov om ungdomsvejledning og brobygningsforløb til ungdomsuddannelse. Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 5/4 95).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Anne-Marie Meldgaard (S):**

For Socialdemokratiet har det været altafgørende, at disse to lovforslag blev udarbejdet og behandlet samtidig, bogstavelig talt som en udvidet brobygning, da der er tale om en udmøntning af regeringens redegørelse »Uddannelse til alle« og det dermed er en del af den samlede indsats for, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Det er et meget ambitiøst projekt.

Men tallene taler for sig selv. Der er tale om, at 20 pct. af en ungdomsårgang ikke gennemfører en eller anden ungdomsuddannelse. Det siger sig selv, at der er noget galt, når mange unge, der forlader folkeskolen, ikke har viden og kundskab nok til at foretage det rigtige valg for at komme videre i uddannelsessystemet. Målet med vejlednings- og brobygningsforslaget er netop at opfylde dette krav, men samtidig også give faglige kvalifikationer, så unge er i stand til at vælge den rigtige uddannelse og ikke mindst gennemføre den.

Ifølge forslaget skal der for den enkelte elev udarbejdes en vejledningsplan. Socialdemokratiet havde gerne set, at der var tale om en forpligtende kontrakt mellem den unge og kommunen, da der jo kan være mange forskellige samarbejdsparter involveret i et brobygningsforløb såsom kommuner og andre skoler og vejledere. Derfor er faren for, at vejledningsplanen ikke følges, ret stor. Det kunne en egentlig kon-

trakt rette op på, og også set i lyset af, at der jo efter et brobygningsforløb udstedes et bevis, ville en kontrakt være på sin plads.

En anden vigtig ting, Socialdemokratiet har lagt vægt på, er en styrkelse af vejledningen om og samarbejdet med efterskolerne. Udviklingen går i den retning, at flere og flere unge vælger at afslutte folkeskoleforløbet på en efterskole, og derfor skal udbygningen af samarbejdet og opfølgningen mellem kommunernes ungdomsvejledning og efterskolerne styrkes kraftigt.

Jeg forventer mig meget af brobygningsforslaget og er klar over, at det også kræver meget af såvel skoler som undervisere. Så det er mit håb, at der er politisk vilje til at sørge for, at de fornødne midler er til rådighed, for at intentionerne i lovforslaget kan efterleves.

Hvad skal man da bruge en styrkelse af ungdomsvejledningen til? Hvor skal det føre hen? Det er selvfølgelig her, sammenhængen med et andet forslag, som Socialdemokratiet har ønsket, får sin berettigelse. I en tid under forandring og i bestræbelserne for at imødekomme de krav, der er til fremtidens erhvervsuddannelser, ser vi lovforslaget om første skoleperiode i forlængelse af brobygningen som et skridt i den rigtige retning, ikke mindst i bestræbelserne på at lette overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse.

Det er vigtigt, at de unge får individuelle muligheder for valg af uddannelsesforløb også på erhvervsuddannelsesområdet. Det, at første skoleperiode gøres frivillig, og at retten til første skoleperiode fastholdes, må efter min mening kunne tiltrække og fastholde en række unge i erhvervsuddannelserne. Den fleksible struktur, hvor længde og indhold kan variere efter den enkelte elevs behov, og adgangen til fortsat at kunne indlede uddannelsen med praktik på grundlag af en uddannelsesaftale giver mulighed for, at alle unge kan finde det niveau, der præcis er behov for, når de starter på en uddannelse.

Jeg anser det også for en fordel, at bindingerne om første skoleperiodes længde fjernes. Det er udmærket.

Hvad angår det faglige udvalgs indflydelse på uddannelsesstrukturen, er der kun positivt at sige, og det, at der gives mulighed for at yde tilskud til etablering af uddannelse i forbindelse med regionalpolitiske initiativer, kan ingen vel have noget imod.

Hvad angår de merkantile erhvervsuddannelser, er det set fra mit synspunkt utilfredsstillende,

at lovforslaget ikke indeholder mulighed for, at handelsskolerne kan udbyde korte præsentationskurser for folkeskoleelever svarende til det, vi kender fra de tekniske skoler.

Jeg håber, at ministeren her i dag vil tilkænde give, at der vil blive gjort en indsats for at finde hjemmel og økonomi til at udbedre denne mangel på ligestilling i erhvervsuddannelserne mellem handelsskolerne og de tekniske skoler. Jeg er sikker på, at hvis viljen er der, kan midlerne findes.

Men der er da også noget positivt i lovforslaget, idet det indebærer, at de merkantile uddannelser kan ajourføres i overensstemmelse med anbefalingerne i betænkning nr. 1283 om fornyelse af de merkantile erhvervsuddannelser. Også her er der en stor opgave for de faglige udvalg.

Set i lyset af den faldende søgning til og det store frafald i erhvervsuddannelserne er det af afgørende betydning, at erhvervsuddannelses-systemet gøres så attraktivt og gennemskueligt som overhovedet muligt. Samtidig ser jeg lovforslaget som et kvalitetsløft, der vil kunne formindske antallet af dobbeltuddannelser ved, at der er et andet grundlag for at gå direkte fra grundskole og til uddannelse uden om en erhvervsgymnasial uddannelse. Uddannelse er godt, men dobbelt uddannelse er ikke dobbelt så godt.

For så vidt angår de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget, ønsker jeg præciseret, at alle erhvervsuddannelser ved indførelse af den nye første skoleperiode får samme vilkår, at de afsatte ressourcer til udvikling og drift af første skoleperiode muliggør opfyldelsen af intentionerne med fornyelsen af første skoleperiode, samt at der stilles de fornødne ressourcer til rådighed til vejledning og information.

Socialdemokratiet er tilfreds med, at loven som helhed først træder i kraft den 1. juli 1996 både af hensyn til elevernes valg og ikke mindst til skolernes tilrettelæggelse af undervisningen.

Med disse bemærkninger kan Socialdemokratiet støtte forslaget, og vi ser hen til et hurtigt og konstruktivt udvalgsarbejde.

Else Winther Andersen (V):

Her er to lovforslag, hvor man forsøger at hjælpe den store gruppe af unge, som er droppet ud af ungdomsuddannelserne. En del af det, der er kommet frem her, er det, som allerede Socialkommissionen begyndte at beskrive, nemlig at

vi skulle være opmærksom på de op til 20 pct., der droppede ud af et erhvervsuddannelsesforløb.

Her er bl.a. – hvis vi skal starte med det første – tale om ændringer af første skoleperiode, som jo giver en bedre mulighed for, at elever, der har varierende forudsætninger, enten kan supplere deres basisviden eller klare sig med den, de allerede har fået.

Jeg synes nok her, at vi skal være noget opmærksom på, hvor mange der reelt har brug for at få en supplerende undervisning. Er noget af det ikke en undervisning, som de reelt skulle have haft med fra folkeskolen? Er det det rigtige indhold, vi giver folkeskolen i 8.-9. klasse? Det har vi ikke taget med i denne vurdering, men det tror jeg ville være gavnligt. Jeg tror i hvert fald, at vi skal være meget opmærksom på, om manglerne skyldes, at folk er ordblinde, eller at de er mere praktisk mindedede, så at vi følger udviklingen på det her område og ikke pludselig på første skoleår skal til at etablere en ny form for 9.-10. klasse.

Det er heller ikke nok, at vi bliver ved med at søsætte alle mulige nye grunduddannelser, egu og frie ungdomsuddannelser, og så med det her – både lovforslaget om første skoleperiode og lovforslaget om brobygningssuddannelsen – bare sætter noget andet i stedet. Er det bare en forlængelse af noget, der er i gang? Er vi ved at skyde haglgæværet af, uden at vi reelt rammer dem, vi skal have fat i?

Jeg kan også sætte spørgsmålstegn ved det, når vi snakker om, at vi er fleksible og vi skal have fat i den gruppe, der dropper ud. Jamen det er stadig væk de samme steder, de skal have en teoridel, som det er på de uddannelser, der er i gang. Det kan jo være, at det er dér, der er noget galt, og det er der ikke taget hensyn til her.

Men der er da her positive elementer i første skoleperiode, for den bliver nemlig mere fleksibel. Det ser vi da positivt på i Venstre.

Vedrørende de merkantile områder lægges der op til de anbefalinger, som har været i betænkning nr. 1283 om en fornyelse af de her uddannelser, og det er der nok heller ingen tvivl om at der er brug for.

Kan det så lykkes at få uddannelserne til at hænge bedre sammen og derved undgå nogle dobbeltuddannelser, vil det i hvert fald være en direkte fordel. Vi har da i Venstre en forventning om, at de økonomiske forudsætninger, der er stillet op, også holder.

Med hensyn til selve brobyggeruddannelsen vil man jo lette overgangen fra grundskolen til en ungdomsuddannelse. Her lægger vi i Venstre meget stor vægt på ordet vejledning, og det skal altså forstås meget bredt. Det kan jo ikke hjælpe, at de lærere, der skal vejlede de unge, overhovedet ikke ved, hvordan erhvervslivet er skruet sammen. Derfor er det også vigtigt, at de i vejledningen får at vide, hvordan det er at være selvstændig, og hvordan man udvikler en uddannelse igennem et selvstændigt erhverv.

Brobyggeruddannelsen kan jeg måske godt være noget bekymret over, for er vi ikke her ved at spille barnepige for de unge? Er det den samme gruppe, som vi bl.a. har på vores produktionskoler? Jamen skal vi så have to forskellige forløb? Er det den samme gruppe, som reelt også kunne være i et egu-forløb? Er det de stærke unge, der kommer ind og synes, at det da er helt sjovt at få lov til at prøve nogle forskellige områder, inden de vælger?

Hvis der er for mange af de stærke unge, der gør det, får vi kun det ud af det, at de sidder og misbruger deres tid, og så kan det være, at vi om to år skal til at lave et nyt skud i haglgæværet med et nyt tiltag.

Det bekymrer mig, om vi har koordineret tingene godt nok i vores iver efter at få fat i de 20 pct., der dropper ud. Jeg er bange for, om vi er nok opmærksomme på, hvorfor de gør det. Så jeg vil sige: Som med det andet lovforslag er det for mange ting, vi sætter i gang. Er vi ikke gode nok til at sælge varerne til de unge mennesker på den rigtige måde?

Venstre oplever, at der er positive elementer i begge lovforslag, men der er bestemt også nogle områder, som vi gerne vil have bedre belyst, og det vil vi så bruge perioden i udvalget til.

Frank Dahlgaard (KF):

Det Konservative Folkeparti er umiddelbart tiltalt af disse to forslag, som drejer sig om at få den restgruppe, der ikke er en ung generation, ind i en uddannelse ud over folkeskolen. Det er det, hele projektet med uddannelse til alle går ud på, og det er et element i det arbejde, vi skal tage stilling til her i dag: Uddannelse til alle.

Alligevel må man have lov til at tvivle lidt på, om det nu er vejen frem for denne 1/5 eller 1/4 af de unge, som ikke får nogen uddannelse, og hvor en stor del går i gang med en erhvervsuddannelse af en eller anden art, men falder fra. Er det ikke netop de unge, som har haft det svært i skolen, som ikke er bogligt mindedede, som ikke

har haft opbakning hjemmefra, og som efter folkeskolen er meget skoletrætte – også mere end de fleste af deres kammerater – og som måske har oplevet folkeskolen mere eller mindre som et nederlag?

Nu skal de også have en uddannelse, og det kan godt blive umuligt i virkelighedens verden, kunne jeg forestille mig, navnlig fordi erhvervsuddannelserne er blevet mere og mere skoleprægede og det, som en stor del af dem, vi nu prøver at hjælpe, nok helst vil, er at komme ud på en arbejdsplads, at komme væk fra skolepulsten, det skoleprægede og det boglige. Derfor er spørgsmålet, om hele grundlaget for disse forslag er så indiskutabelt rigtigt, og om man ikke skulle tale om job til alle i stedet for uddannelse til alle.

Så kommer vi jo ind på spørgsmålet om de unge, som, når de fylder 18 år, død og pine skal køre til en højere løn, for sådan er vores system indrettet: Der er en mindsteløn, og det kan man ikke og navnlig ikke af denne gruppe honorere, og så er det, de er kørt over i det sociale, blevet et socialt problem – arbejdsløse. Derfor kommer vi ikke uden om også at berøre, at det ikke bare handler om arbejdskraftens kvalifikationer, men også om dens pris. Og dér har jeg da forstået af den almindelige offentlige debat, at undervisningsministerens parti er positivt indstillet over for en indslusningsløn, at man giver de unge en chance ad den vej.

Så vil jeg spørge – som Venstres ordfører gjorde det – om man ikke kunne klare noget af det her problem med egu, erhvervsgrunduddannelserne, de 2-årige, som ikke har været i gang så længe, og som det vist kniber med i mange kommuner at sætte i værk, om man ikke i hvert fald fra ministerens og ministeriets side kunne svinge pilsken lidt over kommunerne for at få det i gang.

Nu siger man også, at fremtiden giver kun job til dem, som har en uddannelse. Ja, men uddannelse er andet end at sidde på skolebænk og få diplom eller sådan noget. Rent faktisk er i de senere år antallet af ufaglærte i industrien, der har job, vokset. Det er ikke, fordi de ikke kan noget, men de har altså formelt ikke anden uddannelse end deres folkeskoleuddannelse, og så har de taget nogle kurser, arbejdsmarkedskurser, hen ad vejen. De er netop specialarbejdere. Det er et spørgsmål, om det ikke var et bedre forløb for dem, at de først var ude på arbejdsmarkedet og prøvede noget andet end skolen og så efterhånden kom tilbage og fik deres uddannelse suppleret med nogle kurser.

Det ene lovforslag, nr. L 198, går jo specifikt på erhvervsuddannelserne og det andet, nr. L 199, generelt på ungdomsuddannelserne, og jeg synes da, det er en god idé, at man gør den 1. skoleperiode frivillig på alle områder, og at det i det hele taget bliver gjort mere fleksibelt og individualiseret.

Så står der også, at man i løbet af denne 1. skoleperiode, som jo altså bliver frivillig, kan supplere basisuddannelsen, og det helt grundlæggende, kan jeg forstå, med at læse og skrive og regne.

Hvis jeg ellers har fulgt rigtigt med i påsken, hvor jeg det meste af tiden har været her i gode gamle Danmark, har undervisningsministeren udsendt en pressemeddelelse 11. april i påskeugen, hvori folkeskolen blev skamrost fuldstændig uforbeholdent på baggrund af en OECD-rapport, der var kommet. Hvis det virkelig er rigtigt, skulle der vel ikke være behov for at supplere basisuddannelsen i de helt elementære ting, men det er der, for den dér uforbeholdne ros var selvfølgelig at gå lidt for langt.

Vedrørende lovforslaget om handelsskolerne 1. skoleperiode, altså lovforslag nr. L 198, vil jeg sige, at man nok kan have sin tvivl om, hvorvidt handelsskolerne vil vejlede med hensyn til, om elever skal gå ind på de tekniske skoler, og omvendt, sådan som der står i lovforslagets bemærkninger. Det forudsættes, at handelsskoler og tekniske skoler vejleder om hinanden og ligesom bevidst også underviser på hinandens område.

Dér vil jeg da gerne spørge: Er det rigtigt? Skal handelsskolerne til at anskaffe sig tekniske apparater? Det er forhåbentlig forkert forstået. Det må vel være sådan, at de tekniske uddannelser foregår på de tekniske skoler.

Så skal man henvise til hinanden, men det er vel også et problem, for på den måde tingene finansieres, med taxameterfinansiering, er handelsskolerne selvfølgelig interesserede i at beholde de elever, de har fået ind, hos sig og lige sådan med de tekniske skoler, og så får man jo ikke en uvildig rådgivning. Et ungt menneske, som i virkeligheden gerne vil i gang med noget teknisk, bliver måske overtalt til at blive på handelsskolen, så der var måske behov for en eller anden form for upartisk, uvildig vejledning. I det hele taget fungerer taxameterfinansierings-systemet jo ikke hensigtsmæssigt på alle områder.

Med hensyn til lovforslag nr. L 199 om brobygningen synes jeg, der er noget godt i, at man

her i det forløb kan lede de unge væk fra den almindelige gymnasiale uddannelse. Det er jo sådan i dag, at over halvdelen af en ungdomsgeneration går i gymnasiet eller på hf, og det bliver mere og mere bogligt og teoretisk. Det er erhvervslivet ikke begejstret for, og vi må gå ud fra – det gør jeg selv – at det økonomiske opsving, der nu er i gang nu, klinger af om nogle år, men vi ryger jo ikke tilbage til 7 magre år. Der er alle muligheder for, at vi kan køre videre, og at der virkelig bliver brug for mange af de unge med praktiske færdigheder og ikke kun med en masse teori, og i det lys ser jeg brobygningsforslaget som noget godt.

Det betænkelige er, at det er svært at gennemskue. Der er nu så mange muligheder, at det kan blive uoverskueligt for de unge, og det kræver en overordentlig god og kyndig vejledning at fortælle de unge om de mange muligheder, de har i brobygningsforløbet og på handelsskoler og tekniske skoler.

Generelt er vi i Det Konservative Folkeparti betænkelige ved, at der fokuseres på indtaget i uddannelserne, altså »nu skal vi have flere med«, »nu skal vi have alle med«. Det er mængden. Hvad sker der så med kvaliteten, når de kommer ud i den anden ende af institutionerne? Betyder det så, at kvaliteten er sænket, for at alle skal kunne klare det? Det er jeg betænkelig ved.

Jeg har læst undervisningsministerens kronik i Politiken her før påske, og det stod bare som en påstand, at man var bange for, at kvaliteten ville sænkes, men det ville ikke ske, det var forkert, sagde ministeren uden overhovedet at argumentere for det.

Så er vi i Det Konservative Folkeparti lidt bekymrede for økonomien. Vi tror ærlig talt ikke, at det her kan undgå at koste flere penge. Lovforslagene bygger jo på, at der kommer en adfærd, så der sker et betragteligt fald i antallet af dobbeltuddannelser. Det sparer nogle penge, som så kan finansiere det andet. Jeg tvivler på, at det kan lade sig gøre. Der er for mange ord i retning af »det må påregnes«, at det går sådan, og »at det må forventes«, at det går sådan. Det må vi drøfte nærmere i udvalget.

Det er jo sådan, at taxameterfinansieringen ikke dækker alle omkostninger. Der er også nogle fællesomkostninger til bygning og apparater, som ikke bliver dækket, og det er den økonomiske akilleshæl i det her foretagende. Dertil kommer så, at når man får de mere svage og ikke så bogligt mindede elever ind, kan også det være med til at sænke kvaliteten.

Så risikerer man det, der i øjeblikket er sket på bygningsuddannelserne, at man tager flere elever ind i klasserne og giver færre lektioner for at få økonomien til at hænge sammen, og det er ikke den vej, vi skal.

Til slut vil jeg sige, at vi i Det Konservative Folkeparti generelt er betænkelige ved, at erhvervsuddannelserne bliver mere skoleprægede. Vi er betænkelige ved, at der ikke længere er praktikperioder ude i erhvervslivet, vi er betænkelige ved dette med produktionsskoler, som kan konkurrere med det private, men alt i alt ser vi velvilligt på lovforslagene og vil gå til dem under udvalgsarbejdet med et positivt sind.

Aage Frandsen (SF):

Vi er grundlæggende enige i den tanke, som ligger i disse to lovforslag, og som er en forlængelse af tidligere lovgivning på området, nemlig at det drejer sig om, at alle unge får en uddannelse, og at begrebet uddannelse ikke kun er skolebænken, men i mange henseender også er praktisk uddannelse; en kombination mellem arbejde og uddannelse er også i sig selv uddannelse.

Vi er også grundlæggende enige i, at det er et problem i dag, at omkring 20 pct. af dem, der starter på en ungdomsuddannelse, ikke fuldfører, men holder op undervejs. Man kan så kigge på folkeskolen, om det er dér, der er et problem, man kan kigge på, om det er ungdomsuddannelserne, der er et problem, eller man kan altså gøre det, som man har gjort i nogle år, nemlig prøve på at strikke noget særligt sammen til en gruppe af unge, som ikke helt passer ind i de eksisterende enten gymnasiale uddannelsesforløb eller erhvervsuddannelser.

Vi mener, det er en rigtig tankegang, at man har prøvet på at strikke nogle uddannelser sammen, som passer til den gruppe unge, som ikke er, skal vi sige modne til eller måske bedre ikke er engageret i på én gang at skulle foretage et klart valg med henblik på en bestemt uddannelse, og at man siger til dem, at de kan strikke noget sammen – det var det, man gjorde med de frie ungdomsuddannelser, og det er den samme tankegang, der ligger i et brobygningsforløb – som betyder, at de bliver mere kvalificerede og lærer nogle ting, som de hidtil ikke har lært, så de ud fra det bedre kan foretage deres valg.

Derfor ser vi forslaget om brobygningsforløbet som en fin forlængelse af den frie ungdomsuddannelses tankegang, og vi finder, den er rigtig. Det er muligt, at man også kan se på, om fol-

keskolen kan gøre det sådan, at der ikke i så stor en udstrækning sker frafald, og det er også muligt, man kan sikre – hvilket allerede ligger i det andet lovforslag om erhvervsuddannelserne – at ungdomsuddannelserne gør det sådan, at frafaldet ikke bliver så stort.

I det hele taget må vi nok sige, at nogle af de uddannelser, vi strikkede sammen bare for nogle få år siden, hele tiden har brug for en justering, fordi de krav, der stilles fra erhvervslivets side, og de krav, der stilles i den videregående uddannelse, ændrer sig hurtigt. Derfor er der nogle andre behov, end vi så for nogle år siden, og de ting, som vi lavede for nogle år siden, kunne godt trænge til en justering, og vi finder altså, at der her er tale om, at man erkender, at noget i forbindelse med erhvervsuddannelserne ikke helt lever op til forudsætningerne om, at alle de unge, der søgte ind i erhvervsuddannelserne, skulle kunne klare dem.

Derfor finder vi, at begge forslag er rigtige. Der er dog nogle ting i erhvervsuddannelseslovforslaget, nr. L 198, vi godt vil kigge lidt nærmere på, fordi det, som den konservative ordfører, hr. Frank Dahlgaard, var inde på, er svært at gennemskue. Det er også svært for lovgiverne at gennemskue, hvad det egentlig er, der sker på de her områder, og det er svært at gennemskue for de unge mennesker. Det, jeg tror bliver problemet for mange, er, at man har gymnasium/hf, man har erhvervsskoler og tekniske skoler, og så har man en hel masse andet. Jeg tror altså, at det bliver en stor opgave for erhvervsvejlederne i folkeskolen at få forklaret, hvad det er for mange tilbud, man har, og vi finder netop, det er vigtigt, at man bruger de mange tilbud, som findes inden for uddannelsessystemet, og som jo er et produkt af, at Danmark ikke er et samfund, som har statsliggjort alle uddannelser.

Det er fint, at man bruger de frie efterskoler i denne forbindelse, og at man netop bygger videre på de traditioner, vi har, og med opgaver, som netop løses af de skoleformer. Det er også fint, at man bygger på produktionsskoler, for det er også en tankegang, som ikke er statslig, men en kombination af nogle folkelige traditioner og kommunalt arbejde.

Derfor finder vi, det er vigtigt, at man bygger på de ting, vi har i forvejen, men jeg tror altså, det kan være lidt svært for unge mennesker at gennemskue, hvad det er for mange tilbud, de nu står over for, og der er givetvis stadig væk nogle, der vil vælge det sikre i den betydning, at

det ved man hvad er. Men det, vi skulle sørge for, var jo egentlig, at de vælger disse kombinationer frem for at vælge en færdig gymnasial uddannelse eller vælge erhvervsskole, for det er åbenbart det, de hidtil ikke har kunnet klare.

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg tror, det er vigtigt indledningsvis at slå fast, at det ikke altid er således, at det er guld og grønne skove, så snart man bare har en uddannelse, og det er ligesom det, der lægges op til i de lovforslag, der ligger på bordet i dag.

Vi skal hele tiden gøre opmærksom på, at de, der ikke står med et decideret uddannelsesbevis i hånden, absolut er lige så vigtige i samfundet som alle andre. Disse uuddannede, vi har på arbejdsmarkedet i dag, er som sagt lige så uundværlige som mange andre, der står med et uddannelsesbevis, og de mennesker, der ikke har et uddannelsesbevis, udfylder deres respektive pladser på en absolut lige så god måde. De skal altså ikke føle sig mindre værd, blot fordi de ikke har et uddannelsesbevis som os andre.

Jeg tror, det er vigtigt, at det netop bliver understreget kraftigt, for gang på gang hører vi fra uddannelsesordførere i Folketinget og også ude omkring, at bare man har en uddannelse, går det hele meget bedre. Jeg ved godt, at der er nogle, der siger, at så er det noget nemmere at få job, og det kan vi jo se på de undersøgelser, der er, men når vi går nogle år tilbage og ser, hvad der er sket, så er det jo således, at uanset om man er akademiker eller man er uuddannet, er alle, om man så må sige, solidariske, når det drejer sig om den desværre så store arbejdsløshed, som vi har her i samfundet.

At der skal tages bedre initiativer, hvad angår overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne, er Fremskridtspartiet naturligvis helt enig i. Jeg tror ikke, der er nogen, der kan være uenig i netop det princip.

For at bedre situationen er det først og fremmest vejledningen af folkeskoleelever, det efter vor opfattelse handler om. Jeg tror, det er vigtigt også her at slå fast, at den vejledning, man får i folkeskolen – det har vi tidligere været inde på i debatterne – er altså af en meget, meget dårlig kvalitet. Det er ikke for at se ned på netop folkeskolelærerne som sådan, for det er meget naturligt, at mange af dem ikke har det fornødne kendskab til erhvervslivet, og derfor får de ikke den optimale information.

Fremskridtspartiet er også enig i, at samfundet skal give eleverne det bedste grundlag for at

vælge en erhvervsuddannelse. Dengang man indførte basisåret, skulle de ligesom prøve at snuse til alle områder, for så havde de en bedre forudsætning for at vælge netop det erhverv, de nu ønskede. Ikke desto mindre viste undersøgelser på daværende tidspunkt også, at når de unge havde sat sig en eller anden uddannelse i hovedet, blev de altså også ved den uddannelse. Det var i grunden ret få, der valgte noget andet, selv om de i basisåret prøvede forskellige ting.

Vi synes ligeledes, det er et positivt element, at 1. skoleperiode i fremtiden skal være frivillig for alle elever, og at den også gøres mere fleksibel og dermed mere liberal, kan man sige, med hensyn til at man kan bevare længden af 1. skoleperiode. Man tager altså mere individuelle hensyn til den enkelte elev, som vi jo også gjorde under folkeskoleforliget, og det var ikke af det dårlige, og at denne her form også skal omfatte de merkantile uddannelser, er også noget, som vi støtter.

Det princip, der går ud på, at eleverne skal have den bedste mulighed for at komme på den rette hyld i det videre forløb, er med til at give de unge mennesker den optimale livskvalitet, og det kan vi selvfølgelig alle sammen være interesseret i. Også det, at man nu kan få et tilbud om supplerende kvalifikationer i 1. skoleperiode, er af det gode.

Der er mange aspekter i de her forslag – særlig i det første – og ifølge lovforslag nr. L 198 vil man nu lave en nemmere overgang mellem grundskolen og erhvervsuddannelserne, og det kan kun være medvirkende til en forbedring af forholdene.

Fremskridtspartiet ser altså, som man kan forstå, positivt på i hvert fald det, der hedder nr. L 198. Vi synes, der er mange positive aspekter i det forslag, men vi må nok sige, at nr. L 199 ser vi lidt mere kritisk på, og dér er nogle ting, vi godt vil have belyst.

Vi vil bl.a. gerne have belyst, hvor mange elever det drejer sig om. Der står bl.a., at for den unge, der ønsker at gennemføre et brobygningsforløb, udarbejdes en vejledningsplan. Jeg må erkende, at umiddelbart tænkte jeg, at alle, der kom fra folkeskolen, nu skulle have lavet sådan en vejledningsplan, men det kan jeg så se ikke er tilfældet. Jeg kunne godt tænke mig at få belyst af undervisningsministeren eller i udvalget, hvor mange man påregner der skal i gang med sådan et brobygningsforløb og have en vejledningsplan.

Jeg er enig med nogle af de tidligere ordførere i, at vi skal passe på, at vi ikke gør det her med uddannelser for omfattende; jeg tænker på egu, de frie ungdomsuddannelser osv. Jeg tror, det er på høje tid, at vi får en forenkling af netop alle de uddannelser, der er her, så vi ikke får for mange.

Den konservative ordfører var inde på, at der skulle være mere ligestilling mellem erhvervsskolerne, og det er altså handelsskoler og de tekniske skoler, og det er Fremskridtspartiet fuldt ud enig i. For at sige det rent ud synes jeg, at det i dag er således, at erhvervsskoleelever er godt forkælede i forhold til dem, der går på tekniske skoler. Det er altså en helt, helt forfejlet måde, man giver den økonomiske støtte på, og man bør i hvert fald have med ind i denne debat og i det videre forløb, at der bliver en ligestilling. Nu har jeg så tænkt lidt mere over det, og jeg tror, det var Socialdemokratiets ordfører, der var inde på netop det aspekt, og dér er vi så som bekendt enige.

Vi skal netop med den udvikling, vi kan se i dag, gøre, hvad vi kan for, at man også lægger den optimale interesse i erhvervsuddannelser. Det er en helt, helt skæv udvikling, at flere og flere vælger de gymnasiale uddannelser, det traditionelle gymnasium, og dér må vi naturligvis netop se på det aspekt, at for at hele samfundet kan fungere og vi alle sammen kan få mad på bordet osv. – også offentligt ansatte, kan jeg godt sige – er det private erhvervsliv og de, der går på erhvervsskolerne, nødvendige, ellers er der ingen basis for, at også de offentligt ansatte kan eksistere. Det kan de faktisk heller ikke i dag, hvis vi ser på statsfinanserne osv., så der er allerede i dag en skæv fordeling, og derfor skal vi selvfølgelig gå den anden vej: Vi skal netop gøre det meget mere attraktivt for de unge mennesker at blive iværksættere.

Vi er, som man kan forstå, positive over for det første lovforslag, men det med brobygningen vil vi se lidt mere på i udvalget, fordi vi mener, der er nogle ting her, der gør, at forslaget kan gå hen og blive meget dyrere, end man umiddelbart skulle tro. Vi tror faktisk ikke, at økonomien vil holde, og jeg må nok også sige for at dryppe lidt malurt i bægeret, at med hensyn til det første forslag er vi heller ikke så optimistiske, hvad angår økonomien. Vi skal nok være klar over, at på en eller anden måde kan der hurtigt ske det, som vi har set på andre områder, nemlig at omfanget vokser, og derfor

må vi nok på nuværende tidspunkt råbe vagt i gevær i stedet for bare at lade det køre derudad.

Men jeg vil opfordre ministeren til her i dag at meddele, at man fremover prøver at forenkle systemet for alle de her uddannelser, man laver for de unge mennesker. Jeg føler ikke, at det, der foreligger i dag, er en forenkling, og derfor kan det ikke understreges nok, hvor vigtigt det er for Fremskridtspartiet, at der sker en yderligere forenkling af uddannelsessystemet også på de områder, vi taler om i dag.

Dorit Myltoft (RV):

Første skoleperiode i erhvervsuddannelserne har i den hidtidige form givet anledning til nogle mærkværdige paradokser for nogle unge. Med det foreliggende lovforslag skulle dette være udryddet, samtidig med at den positive målsætning er bevaret, nemlig at give unge mennesker et bedre grundlag at beslutte sig på, når de skal vælge uddannelsesretning, og det hvad enten det drejer sig om det merkantile område eller det tekniske område.

Indholdet og formen for 1. skoleperiode skal herefter naturligt ses i sammenhæng med lovforslaget om brobygningsforløb og i øvrigt også i sammenhæng med den frie ungdomsuddannelse og loven om erhvervsgrunduddannelserne, det, der hedder egu. De skal nemlig ses som samlede initiativer rettet mod den kendsgerning, at op til en tredjedel af en ungdomsårgang ikke fik påbegyndt eller ikke fik afsluttet en ungdomsuddannelse.

Jeg vil tillade mig her at komme med en lille historisk betragtning. Med lovforslaget om brobygningsforløb, som er til behandling her, forsvinder en af familiefædrenes stærke bastioner, nemlig vejledningen og indføringen af familiens unge til arbejdslivet. Det er foregået forholdsvis stille og uden de store protestdemonstrationer at rive den bastion ned, men jeg formoder, at der stadig er adskillige voksne mennesker, som kan sige, at når de er i det eller det erhverv, skyldes det deres fædres muligheder for at skaffe dem en læreplads.

Jeg ser lovforslaget om brobygningsforløb med den meget stærke vægtning af ungdomsvejledning som et særdeles konstruktivt tilbud til nutidens familier, når de unge skal finde frem til en velegnet ungdomsuddannelse og dermed få chancen for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Alt for mange forældre har følt sig magtesløse, når de så de unge opgive en uddannelse eller så dem formålsløst drive om som passive

kontanthjælpsmodtagere. For de unge selv er det den dårligst tænkelige begyndelse på et voksenliv. Med disse lovforslag indbygges et uddannelsesmæssigt sigte i mange forskellige eksisterende såkaldte beskæftigelsesprojekter, og heri ligger nok det mest epokegørende.

I de nærmest følgende år med de mindre ungdomsårgange kan skolerne og uddannelsesinstitutionerne i fælles samarbejdsbestrebelse udvikle fornuftige og fleksible forslag til uddannelsesforløb med gode vejledninger. Når de større ungdomsårgange igen begynder at melde sig og dermed tager mere tid, skulle vejledningssystemet og brobygningsforløbene være godt indarbejdet.

Jeg ser frem til, at de forskellige erhvervsuddannelser med dette lovforslag kan fremstå som bedre definerede uddannelsesforløb med hvert sit særpræg og hver sin målrettethed. Især er det klart, at nogle uddannelser bør have en større vægtning af det teoretiske og dermed længere skoleperioder, mens andre vil vægte det praktiske tungere og dermed længere praktikperioder.

Uddannelser skulle gerne tiltrække de unge, men de skal også være brugbare for arbejdsmarkedet; f.eks. kan man da vel sige, at der ikke længere er brug for så mange kandestøbere, selv om nogle mener, at de stadig færdes i det politiske liv.

Jeg vil gerne takke alle de mange mennesker, der har udført et grundigt forarbejde i de udvalg, der blev nedsat for at kulegrave området, og som er forudsætningen for de forslag, vi behandler i dag.

Det Radikale Venstre kan for en gangs skyld helhjertet støtte en brobygning, og vi tilsiger begge lovforslag velvillig behandling i udvalget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Da vores ordfører, hr. Bruno Jerup, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Lovforslag nr. L 198, forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, sigter på, at der i erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode skal gives bedre muligheder for, at elever med varierende forudsætninger kan tilgodeses.

Enhedslisten støtter intentionerne i lovforslaget, som bl.a. skal ses i sammenhæng med lovforslag nr. L 199, som vi også støtter. Vi vil derfor gå positivt ind i udvalgsarbejdet om nr. L 198.

Lovforslag nr. L 199, forslag til lov om ungdomsvejledning og brobygningsforløb til ung-

domsuddannelserne, kan vi fra Enhedslistens side ligeledes støtte. Det er vigtigt at finde veje til sikring af, at alle unge får en god uddannelse. Derfor er det godt, at der nu etableres mulighed for en brobygning mellem folkeskolen og ungdomsuddannelserne.

Vi kan også erklære os enige i, som ministeren skriver i bemærkningen til § 16, at den høje grad af frivillighed gør det nødvendigt at følge udviklingen. Man kan desværre ikke udelukke, at denne tilsyneladende gode idé ikke i praksis fører til forbedringer; der bliver f.eks. ikke afsat ekstra midler til efteruddannelse af lærere.

At der tidligere er afsat 13,3 mio. kr. til efteruddannelse af vejlederne, behøver ikke at komme lovforslag nr. L 199 til gode. Denne efteruddannelse behøver ikke at blive nogen løftestang for det foreliggende lovforslag. Derudover kan man forestille sig, at nogle kommuner vil lave kassetækning ud fra denne lov, idet noget af den allerede fungerende vejledning kan lægges ind i et brobygningsforløb. Det har vi ingen økonomiske indvendinger imod, men vil blot sandsynliggøre, at det er vigtigt at holde øje med, om denne lov rent faktisk fører til, at der oprettes brobygningsforløb, som ministeren selv bemærker.

Men vi vil fra Enhedslistens side gerne understrege det vigtige i, at alle unge får en reel mulighed for at få en ungdomsuddannelse og efterfølgende en god faglig uddannelse. Det er vigtigt at bygge på kvalitet frem for uddannelsesmæssige blindgyder, som kun tjener meget kortsigtede overvejelser.

Vi støtter det konkrete lovforslag.

Peter Duetoft (CD):

CD kan også støtte de to lovforslag. Det kan da godt være, at nogle af de praktiske indvendinger, der er kommet fra partierne under debatten her i dag, trænger til en diskussion i udvalget, men så tager vi den, og er der noget i det, er jeg overbevist om, at vi også kan snakke om det; men grundlæggende støtter vi altså de to lovforslag.

Jeg vil godt sige til Venstres ordfører, at vi er lige så optaget af folkeskolens indhold og er helt enige i det synspunkt, Venstres ordfører kom med her, nemlig at i det omfang folkeskolen viser sig ikke at være en god basis for enten en videre uddannelse eller en afgang til erhvervslivet, må vi tage det op i forbindelse med folkeskoledebatten. Det er vi helt enige i, men det udelukker de her forslag jo heller ikke.

Vi er meget enige i synspunktet om, at man ikke senere skal lappe på eventuelle mangler i folkeskolen ved andre uddannelser eller supplerende uddannelser bagefter; det må vi tage en folkeskolediskussion om.

Det vil jeg bare markere for at sige, at vi bestemt ikke har lukket os ude fra en folkeskoled debat, fordi vi er tilhængere af disse forslag, for det er vi, og vi vil se positivt på dem i udvalget.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg vil gerne takke alle ordførere for en overvejende positiv modtagelse af de to lovforslag. Jeg er helt opmærksom på, at der med rimelighed på forskellige områder kan rejses spørgsmål, som vi selvfølgelig fra ministeriets side vil hjælpe med at få besvaret under udvalgsarbejdet, hvis det ønskes.

Der er også af enkelte ordførere udtrykt en vis skepsis, især når det gælder overskuelighed i den række af de uddannelsestilbud, som nu stilles til rådighed, hvis disse lovforslag vedtages sammen med det, vi i øvrigt allerede tidligere eller på det seneste har gennemført.

Men man skal huske på, at det, vi også med de forslag, der i dag er til behandling, ønsker, er at skabe reelle tilbud til alle unge. Det er jo heldigvis sådan, at den store del af en ungdomsårgang ved, hvad de vil. De søger de kendte ungdomsuddannelser, hvad enten de er gymnasiale eller erhvervsfaglige, og det har i øvrigt været interessant på det seneste at se, at de ændringer af htx og htx, som vi jo netop her i Folketinget har gennemført for nylig, ser ud til at have de unges bevågenhed med den tilslutning, der har været ved tilmeldingerne her i år.

Det er altså ikke de mange, vi henvender os til med disse forslag. Alligevel er det for mange unge, som i dag ikke er i stand til at udnytte de muligheder, vi i øvrigt har i vores ungdomsuddannelser, og det er selvfølgelig dem, der tænkes på her, og det synes jeg faktisk også at ordførerne på udmærket måde har fået understreget.

Men når der er et større udbud, en vifte af uddannelsestilbud, er der naturligvis en risiko for, at det måske specielt for nogle af de unge kan være vanskeligt at overskue. Det er selvfølgelig også derfor, at vi lægger stor vægt på at styrke vejledningsindsatsen hele vejen igennem.

Hvad det angår, har Folketingets partier jo med stort flertal været så velvillige at tilslutte sig forslag, som betyder en styrket vejledning i

folkeskolen, ud over at vi i den folkeskolelov-givning, der nu er ved at blive realiseret, jo åbner for en række nye muligheder i de ældste klasser også med henblik på at sikre en bedre overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelser.

Med de tilbud, vi lægger frem i forbindelse med disse to lovforslag, øges altså mulighederne for den gruppe af unge, som af forskellige grunde har vanskeligt ved at vælge en ungdomsuddannelse. De kan være usikre – det er der ikke spor at sige til; de er måske knap modne, eller de har, til trods for at både de og lærerne har gjort, hvad de kunne i deres tid i folkeskolen, ikke opnået sådanne kundskaber og færdigheder, at de føler sig beredt til at påbegynde en ungdomsuddannelse. Jeg mener altså, at de muligheder, der er indbygget i de to forslag, som jeg nu også omtaler under ét, netop vil være imødekomende over for den gruppe af unge.

Regeringen har den opfattelse, at det er en af vore forpligtelser at sikre, at der er reelle uddannelsesstilbud til alle unge efter folkeskolen.

Jeg er helt med på, som det også er sagt af flere ordførere, at uddannelse jo ikke er svaret på alt her i tilværelsen; uddannelse løser ikke alle den enkeltes problemer. Uddannelse er heller ingen garanti for beskæftigelse i vore dage, men jeg mener, det er fastslået næsten alt for tydeligt, at uden en uddannelsesmæssig baggrund har det enkelte menneske sværere ved at skaffe sig en plads på arbejdsmarkedet. Det betyder, at man har brug for såvel faglige som almene færdigheder og kundskaber, og det er det, vi må sikre vore unge gennem de ungdomsuddannelsesstilbud, vi har her.

I den forbindelse vil jeg sige specielt til hr. Frank Dahlgaard og fru Else Winther Andersen, at vi jo netop, når det gælder nogle af uddannelsesstilbudene – specielt erhvervsgrunduddannelsen og produktionsskolerne, som der også kommer et nyt og forbedret lovforslag vedrørende – har uddannelsesstilbud, som i høj grad satser på det praksisorienterede, hvor man kombinerer teoretisk viden med egentlig produktion eller praktik i virksomheder. Jeg er ganske enig i, at det er nødvendigt for den gruppe af unge, vi her taler om, at vi har sådanne uddannelsesstilbud, der ikke som i de fleste uddannelser vægter det boglige lige så stærkt, men giver muligheder for det gammelkendte begreb »håndens arbejde«.

Men vor forpligtelse for fremtiden er altså at give muligheder for både erhvervsfaglige færdigheder og almene kundskaber og færdigheder. Og jeg tror, at vi med de forslag, der foreligger her, samt det, vi i øvrigt har at tilbyde, kan imødekomme en langt større gruppe af unge. Jeg glæder mig over, at det er langt de fleste af vore unge, der ved, hvad de vil, og søger den uddannelse, som de er optaget af.

Men det er jo et sted mellem 12.000 og 15.000 unge af hver ungdomsårgang, der i de senere år ikke er kommet i gang med en ungdomsuddannelse eller er faldet fra, med den risiko, som så tydeligt har vist sig, nemlig at de for manges vedkommende havner i køen af kontanthjælpsmodtagere eller, hvis de har haft beskæftigelse, som ledige. Det er den situation, jeg tror vi er enige om vi må ud over. Vi må give de unge en bedre baggrund for deres voksentilværelse end at befinde sig på kontanthjælp eller arbejdsløshedsunderstøttelse.

Jeg skal omtale et par af de spørgsmål, der har været fremme. Fru Else Winther Andersen var i tvivl om, hvorvidt folkeskolen nu også levede op til sine opgaver. Det mener jeg at kunne sige at den gør både med den nye folkeskolelov og også meget langt med den tidligere. Men den nye folkeskolelov rummer altså specielt elementer, som jeg vist allerede har sagt, der skulle sikre en bedre overgang fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne.

Fru Else Winther Andersen var ligesom flere andre ordførere, f.eks. hr. Frank Dahlgaard og hr. Køpke Christensen, inde på vejledningsspørgsmålet. Dertil kan jeg sige, at vi har styrket vejledningsindsatsen over hele feltet og direkte stillet krav om, at ingen må vejlede i folkeskolesammenhæng og i ungdomsuddannelserne uden at have de faglige forudsætninger. Det vil sige et godt og bredt kendskab til det, man skal vejlede om. Det er jo så meget vigtigere over for den gruppe af unge, vi taler om her, at man kan vejlede dem rigtigt. Vi må erkende, at det ikke har været gjort godt nok – vi har ikke skabt tilstrækkelig gode forudsætninger for, at den opgave kunne løses – men det mener jeg vi er på vej til.

Der er rejst det spørgsmål, om man nu i første skoleperiode kan påtage sig en tilpas alsidig vejledning, hvis første skoleperiode tages på en handelsskole, hvor man har en forpligtelse til også at orientere og vejlede om, hvad der sker på en teknisk skole, og omvendt. Det er naturligvis en udfordring for vejlederne. Men vi har

i øvrigt i det sidste par år beskæftiget os meget også med etikken i vejledningen. Og i den sammenhæng har vejlederne et kolossalt ansvar, når de vejleder, nemlig at vejlede de unge ud fra deres ønsker, forudsætninger og behov, og ikke ud fra de interesser, man eventuelt måtte have på sit eget uddannelsesfelt. Det er et spørgsmål om etik, og det går jeg ud fra at vore vejledere vil tage fuldt alvorligt; i hvert fald gør vi meget ud af det også i den kursusvirksomhed, som i øjeblikket foregår.

Hr. Frank Dahlgaard var inde på et spørgsmål, som jo ligger uden for disse lovforslag – det tror jeg også ordføreren var inde på – nemlig arbejdskraftens pris. Det er et anliggende, man ikke kan se bort fra, det medgiver jeg, men det er et spørgsmål, der må løses andetsteds og ikke i denne forbindelse.

I øvrigt vil jeg sige, at selv om der var flere unge, der kunne få en direkte plads i arbejdslivet i en periode efter deres folkeskole – og det kunne jeg såmænd også ønske, for det tror jeg der er mange der har brug for og gerne vil – så er disse pladser ikke til rådighed, og jeg tror, det bliver stadig sværere at finde pladser til de unge i takt med, at der rationaliseres og mekaniseres og hele informationsteknologien trænger sig ind på stadig flere virksomheder.

Vi har snarere et problem i vore dage med de unge, som føler sig fristede af efter folkeskolen, at gå ud og tjene penge – rimelig gode penge – men så oplever, at der ikke er nogen beskæftigelse til dem, når de når 18-års-alderen og skal på voksenløn. Så står de de i den situation, at de ikke har nogen ungdomsuddannelse, men har vænnet sig til et forholdsvis stort forbrug, og så er det endnu vanskeligere at motivere dem for at komme i uddannelse og dermed også senere komme i beskæftigelse. Jeg tror, at disse forslag også er et led i at løse dette problem.

Dermed mener jeg at have fået omtalt de vigtigste af de spørgsmål, der har været rejst undervejs. Jeg skulle dog nævne det spørgsmål, som fru Anne-Marie Meldgaard var den første der var inde på, nemlig at skaffe hjemmel og sikker vilje til at tilvejebringe økonomiske midler, sådan at både handelsskoler og tekniske skoler har de samme og lige muligheder for at gå ind i f.eks. det, man kalder præsentationskurser. Dertil kan jeg sige, at det ikke er en opgave, vi har glemt, men en opgave, vi af økonomiske grunde ikke kunne løse i denne runde, men jeg er fuldt opmærksom på det med henblik på fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 202: Forslag til lov om statens uddannelsesstøtte. Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 5/4 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Peter Baadsgaard (S):

Socialdemokratiet kan støtte det foreliggende lovforslag, og det gør vi endda med glæde, fordi det er et godt forslag med mange gode elementer. Det bygger på det indgåede forlig om en række ændringer af SU, og SU-forliget blev jo godt modtaget i brede kredse.

Skal jeg fremhæve enkelte dele, må det være den forenkling, der er lagt op til i dette lovforslag. SU-systemet fik jo forleden en bundplacering hos brugerne. Jeg håber og tror, at der med dette lovforslag bliver rettet op på det forhold, så vi får et mere brugervenligt system på grund af de forenklinger, der ligger både i selve lovforslaget og i det nye støttesystem, og den forenkling, der ligger i det administrative led, som der er lagt op til med en bedre betjening af støttemodtagerne, hvilket forhåbentlig vil medføre en større tilfredshed med systemet. Også den forbedring er vi godt tilfredse med i Socialdemokratiet.

Af det indholdsmæssige vil jeg gerne fremhæve 6-års-klippekortet, som vi i Socialdemokratiet har tillagt stor betydning. Med 6-års-